

**Välfrädsplan för
barn och ungdomar
2024–2025**

**KAUNIAISTEN KAUPUNKI
GRANKULLA STAD**

Innehåll

1 Inledning	3
2 Barn och ungdomar i strategiska dokument och planer	5
3 Fokusområden i välfärdsplanen	6
4 Barns och ungdomars synpunkter	6
5 Nuläget för barns och ungdomars välbefinnande i Grankulla.....	7
5.1 Skolhälsoenkäten 2023.....	9
6 Tyngdpunkter i välfärdsplanen för barn och ungdomar enligt fokusområden	11
6.1 Människorelationer	13
6.2 Lärande	13
6.3 Hälsa	14
6.4 Trygghet.....	14
6.5 Delaktighet	15
6.6 Hållbar utveckling.....	16
7 Tjänster och verksamhet som främjar barns och ungdomars välbefinnande och förebygger problem.....	17
7.1 Grankulla stads service och verksamhet	17
Småbarnspedagogiken	18
Förskoleundervisningen	19
Den grundläggande utbildningen.....	19
Stöd för barn och unga i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen	20
Stöd för emotionell kompetens och interaktionsförmåga samt undervisning i välmående	21
En enhetlig lärtig	21
Modellen för anknytning till skolan.....	22
Ingripande i mobbning	22
Digitalisering	22
Att stärka en aktiv livsstil och möjliggöra fritidssysselsättningar.....	23
Ungdomstjänsterna.....	24
Skolungdomsarbete.....	25
Idrottstjänsterna.....	25
Kulturtjänsterna, konsinträttningar, den grundläggande undervisningen i konstämnen.....	26
Bibliotekstjänsterna.....	27
7.2. Organisationer och församlingar som partner	27
7.3 Tjänster som välfärdsområdet anordnar.....	27
Psykolog- och kuratorstjänster inom elev- och studerandevården	29
Elev- och studerandevårdstjänster.....	29

Tjänster för barn och unga med funktionsnedsättning.....	30
7.4. Arbete med kontaktytorna i Västra Nyland	30
8 Om organiseringen av samarbete mellan olika myndigheter samt samhällen som tillhandahåller tjänster för barn och ungdomar	31
9 Uppföljning och rapportering	31
10 Beskrivning av arbetsgrupper	32
11 Källor.....	32
Bilaga 1 Tabell över mål och åtgärder i välfärdsplanen för barn och ungdomar	33

1 Inledning

Välfärdsplanen för barn och ungdomar är ett dokument enligt barnskyddslagen, som vägleder det gemensamma arbetet för att främja barns, ungdomars och familjers välfärd och hälsa i Grankulla.

Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska göra upp en plan över kommunens eller kommunernas verksamhet för att främja barns och ungdomars välfärd. Planen ska godkännas i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Planen ska beaktas när en budget och ekonomiplan görs upp. (12 § i barnskyddslagen.)

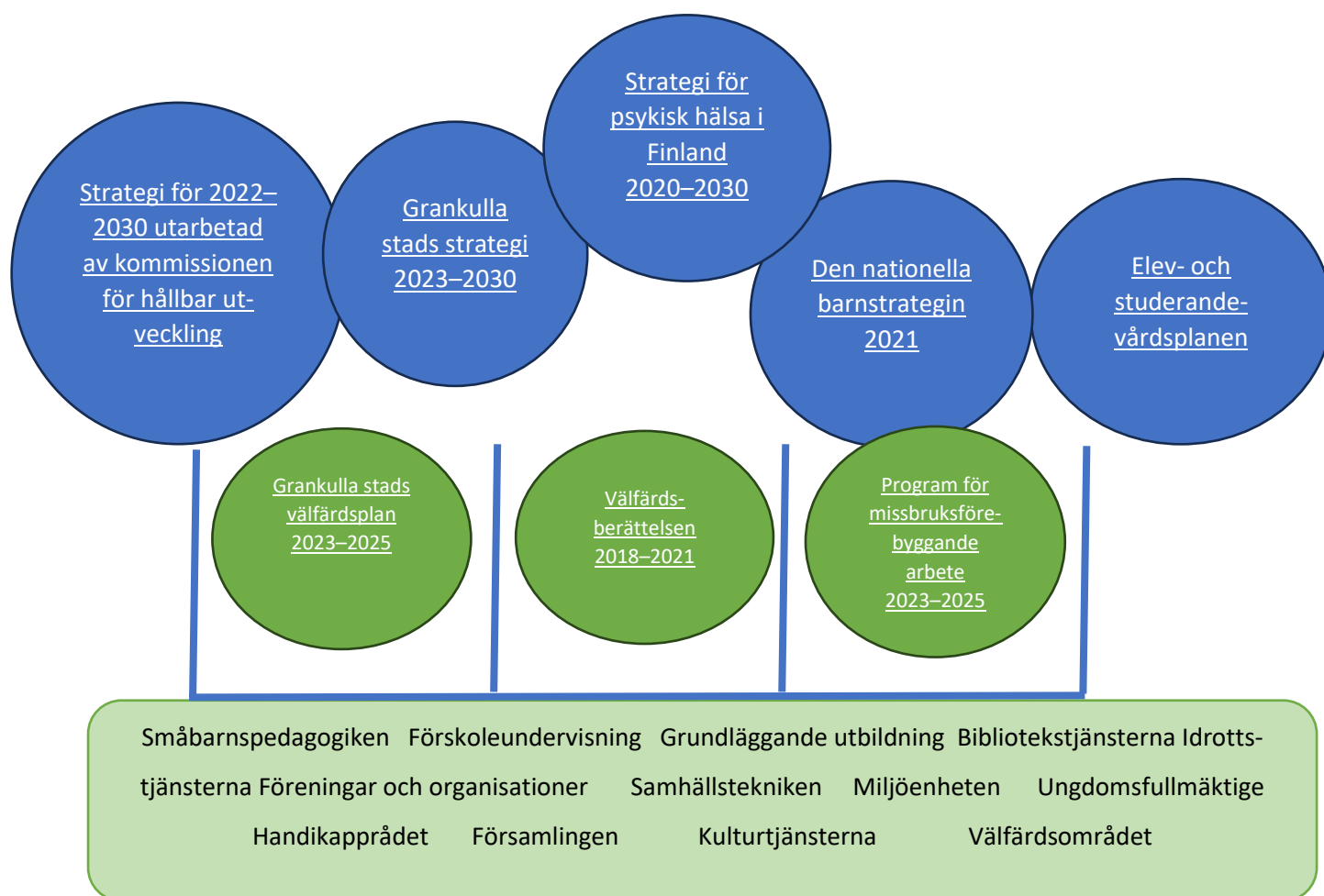
Den kommunala välfärdsplanen för barn och ungdomar ska innehålla uppgifter för planperioden om

- barns och ungdomars uppväxtförhållanden och välfärdssituation,
- åtgärder och tjänster som främjar barns och ungdomars välfärd och förebygger problem,
- ordnande av samarbetet mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och ungdomar, samt om
- genomförandet och uppföljningen av planen.

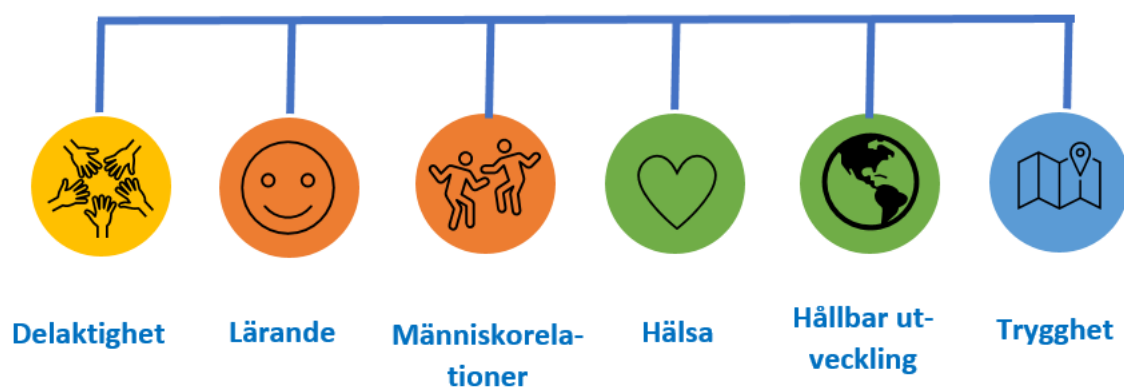
Välfärdsplanen för barn och ungdomar ingår i Grankulla stads välfärdsplan och välfärdsberättelse. Tyngdpunkterna i planen utgår från fokusområden i Grankulla stads välfärdsplan 2022–2025, strategin för hållbar utveckling, den nationella barnstrategin och strategin för psykisk hälsa samt stadens egna program.

I utarbetandet av välfärdsplanen för barn och ungdomar har staden strävat efter att skapa en omfattande vision om hur man kan främja barns och ungdomars välfärd och vid behov vidta åtgärder och erbjuda service. I samband med arbetet har staden också gjort ansträngningar för att stärka den gemensamma ambitionen hos olika aktörer och för att definiera gemensamma mål och åtgärder som kan användas för att stödja barn, ungdomar och familjer i Grankulla.

2 Barn och ungdomar i strategiska dokument och planer

Välfärdsplanen för barn och ungdomar 2024–2025

3 Fokusområden i välfärdsplanen

Välfärdsplanen för barn och ungdomar ingår i Grankulla stads välfärdsplan. Vid val av fokusområden i stadens välfärdsplan 2023–2025 granskades den omfattande välfärdsberättelsen 2018–2021. Fokusområdena i välfärdsplanen grundar sig på uppgifter i strategierna, programmen och kommunens minimiinformationsinnehåll. Fokusområdena i välfärdsområdets välfärdsplan (delaktighet, gemenskap och psykiskt välbefinnande) ligger väl i linje med stadens fokusområden, även om stadens fokusområden är mer omfattande.

Fokusområdena i Grankulla stads välfärdsplan 2023–2025 för barn och ungdomar är:

- systematiskt införande av preliminär bedömning av konsekvenserna för barn,
- stärkande av barns och ungdomars delaktighet i gemenskap,
- balans i livet och förbättring av hälsosamma vanor bland barn och ungdomar,
- barn och ungdomar tas med i planeringen av tjänster.

Målen och åtgärderna för barnens och ungdomarnas välbefinnande, hälsa och trygghet har strukturerats under sex fokusområden: människorelationer, lärande, trygghet, hälsa, hållbar utveckling och delaktighet. Fokusområdena bildar en kompakt helhet och delområdena har en gemensam effekt på barnens och ungdomarnas välbefinnande, hälsa och trygghet. Staden har satt målen och åtgärderna för planperioden på basis av läget för barns och ungdomars uppväxtmiljöer och välbefinnande, som har sammanställts i välfärdsberättelsen. I välfärdsplanen för barn och ungdomar har använts resultaten av skolhälsoenkäten 2023 och expertintervjuer. Främjande av barns, ungdomars och familjers välbefinnande är en mångsidig uppgift. I välfärdsplanen för barn och ungdomar är syftet att ta hänsyn till välfärdsrelaterade mål och åtgärder för olika åldersgrupper och särskilt för olika befolkningsgrupper som en enhetlig helhet även om de olika grupperna inte nämns separat. I grupperna ingår bland annat personer med funktionsnedsättning, flerspråkiga barn och familjer samt köns- och sexuella minoriteter.

4 Barns och ungdomars synpunkter

Bild 2: Barn drömmar

I planen har utnyttjats barns och ungdomars synpunkter på nuläget för välbefinnande och de faktorer som ökar välbefinnande i Grankulla. Fokusgruppsintervjuer genomfördes i november–februari 2023–2024 i varje skola. En slumpmässig grupp barn och ungdomar i olika åldrar valdes ut från skolorna.

Barn och ungdomar delade med sig av sina synpunkter på vad som ökar välbefinnande hos barn och ungdomar i Grankulla och vad som bör utvecklas. Svaren från fokusgruppsintervjuerna har utnyttjats i denna plan, med syftet att lyfta fram barns och ungdomars åsikter. Sammanställningen av fokusgruppsintervjuerna ingick också i aftonskolan om välfärdsplanen för barn och ungdomar.

5 Nuläget för barns och ungdomars välbefinnande i Grankulla

Mätt med flera indikatorer är Grankulla en välmående kommun, och barn och unga i staden mår i regel bra. Utbildningsnivån är den högsta i landet och invånarna är de friskaste i Finland. Arbetslöshetsgraden är låg och inkomstnivån den högsta i landet. Kommunens allmänna risk för fattigdom var 5,6 procent år 2021 och medan den låg på 6,1 procent år 2022. I Grankulla fick endast 5 procent av barnfamiljerna utkomststöd 2022. Årligen får under 10 familjer i Grankulla förebyggande utkomststöd. (Källa: Sotkanet)

Många saker i kommunen är bättre skötta än i landet i genomsnitt. Trots det kan olika sociala och hälsomässiga problem och en ökning av dessa klart skönjas inom vissa sektorer. Då social- och hälsovården övergick till välfärdsområdet har det uppstått utmaningar till exempel i tekniska frågor inom elev- och studerandevården.

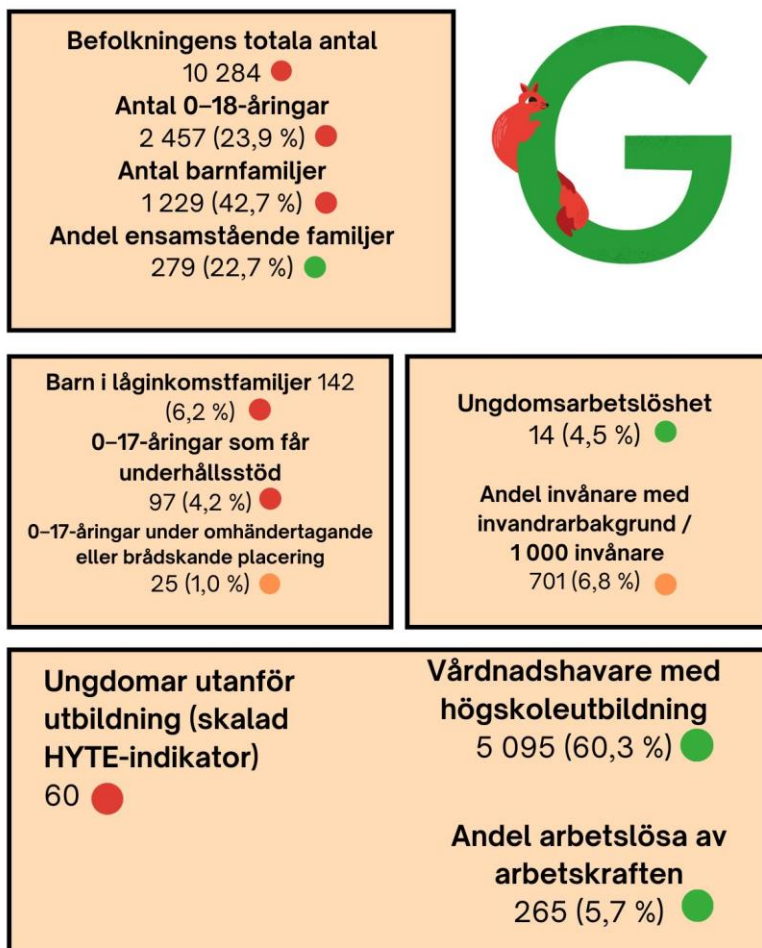
En ny aktuell utmaning för åren 2024–2025 är starkare ingripande i digitaliseringens olika sidoeffekter. Digitalisering är närvarande överallt i dagens samhälle och dess effekter sträcker sig särskilt till barn och ungdomar. Även om digitaliseringen för med sig många möjligheter, såsom lättare inlärning och bättre tillgång till information, innebär den också sidoeffekter som kan påverka ungas välbefinnande och utveckling negativt. Från och med hösten 2024 strävar Grankulla stad efter att ytterligare stärka utvecklingen av en sund relation till digital teknik hos barn och ungdomar genom att öka medvetenhet om till exempel effekterna av överdriven skärmtid.

Kommunen och välfärdsområdet ska i framtiden ha tydliga uppdragsbeskrivningar om hur de olika tjänsterna produceras tillsammans på det sätt som kommuninvånare behöver.

GRANKULLA

Siffror som beskriver det aktuella läget för barn, ungdomar och familjer i Grankulla

Källa: Sotkanet, (THL)

Bild 3: Siffror som beskriver det aktuella läget för barn, ungdomar och familjer i Grankulla

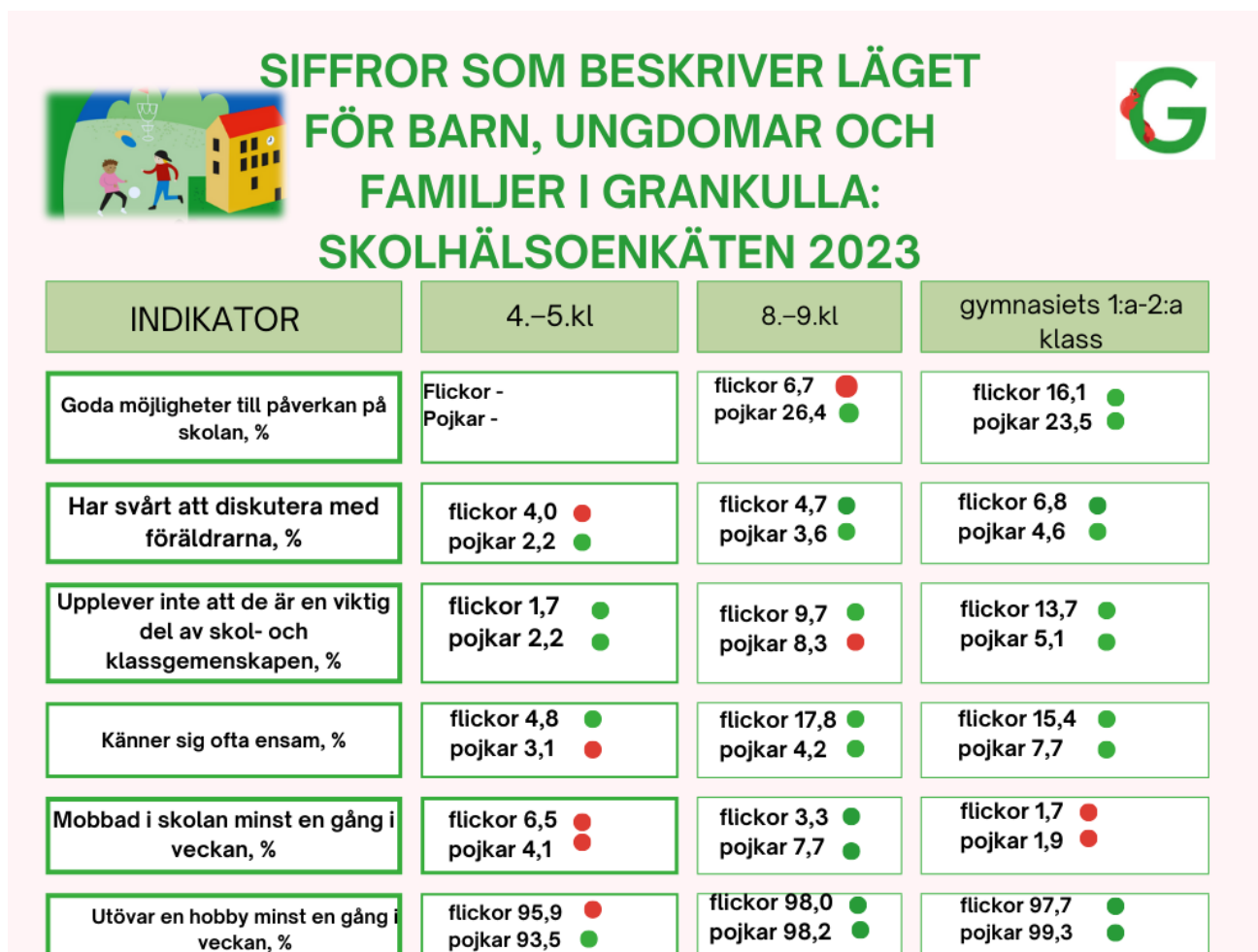

Bild 4: siffror som beskriver läget för barn, ungdomar och familjer i Grankulla

Barn och ungdomar i Grankulla mår i nationellt perspektiv relativt bra. Största delen av barnen och ungdomarna upplever sig som en viktig del av familjen, kompisgänget och skolgemenskapen, och de flesta har en fritidsaktivitet som de utövar varje vecka. Bland de mer oroande resultaten för Grankulla förekom bl.a. attityderna till rusmedel, tillgång till alkohol inom familjen, mobbning och sexuella trakasserier särskilt på lågstadiet, problem med mental hälsa, samt utmattning och skoltrötthet. En del av fenomenen som ökar enligt enkäten visar en stark könssegregation, till exempel bland elever i årskurs 8 och 9 är pojkars upplevelser av fysiskt hot högre än riksgenomsnittet. Problem med den psykiska hälsan, sexuellt ofredande och utmattning är mycket vanligare bland flickor, medan pojkar oftare råkar ut för t.ex. mobbning.

Källa: Sotkanet (THL), Skolhälsoenkät 2023

5.1 Skolhälsoenkäten 2023

Institutet för hälsa och välfärd (THL) förmedlar i sin nationella enkät Hälsa i skolan mångsidiga uppföljningsfakta om hur barn och ungdomar i olika åldrar mår samt om deras hälsa, skolgång, studier, delaktighet och tillgång till hjälp. Dessutom undersöks hur tjänsterna svarar mot behoven. Skolhälsoenkäten genomfördes i Grankulla under våren 2023 som en e-enkät på låg- och högstadiet och i

gymnasiet. Resultaten för enkäten, som är riksomfattande, publicerades 21.9.2023 i Helsingfors. Grundresultaten för skolhälsoenkäten 2023 finns på [Grankulla stads webbplats](#).

I resultattjänsten har de ca 250 indikatorerna grupperats inom sju teman, bl.a. välfärd, delaktighet och fritid, familj och levnadsförhållanden samt levnadsvanor. Utöver information om högstadiel elever, gymnasister och studerande vid yrkesskolor ingår också information om eleverna på åk 4 och 5 inom den grundläggande utbildningen. Resultaten kan granskas enligt område, utbildningsnivå, kön, födelsebakgrund och eventuell funktionsbegränsning. Resultaten för de olika områdena kan jämföras med andra kommuner, landskap eller med hela landet. För en del av indikatorerna finns det data sedan 2006.

Skolhälsoenkätens resultat utnyttjas inom elevvården och inom den generellt inriktade elev- och studerandevården, samt vid utveckling av stadens verksamhet t.ex. då välfärdsstrategin och välfärdplanen för barn och ungdomar görs upp. De oroväckande fenomenen i resultaten kräver att stödet för föräldrarollen utvecklas, vilket kunde konstateras redan i anslutning till resultaten 2019. I det här arbetet bör man också beakta barnens och föräldrarnas delaktighet. Dessutom bör samarbetet med organisationer fortfarande utvecklas. Samarbetet vid kontaktytorna mellan bildningen och välfärdsområdet har en central roll i arbetet för att förbättra barns och ungdomars välbefinnande. Det är viktigt att insikten om att klienterna är gemensamma och att det multiprofessionella arbetet för dem görs tillsammans blir fungerande.

Det är också viktigt att följa upp skolhälsoenkäten eftersom konsekvent uppföljning över en längre tid ger mycket information om barns och ungdomars välbefinnande och om genomslaget av åtgärder inom området. Dessutom placerar resultaten in staden inom en riksomfattande referensram. Uppföljning av enkäten och användning av uppgifterna i staden och skolorna har utvecklats. En modell har utvecklats för skolor som skolorna använder för att granska sina egna resultat och göra upp en plan för vilket utvecklingsmål de ska fokusera på under de kommande två åren och vilka åtgärder de ska vidta för att nå målet. Barn, ungdomar och vårdnadshavare deltar i arbetet. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och ungdomstjänsterna har också beaktat åtgärderna i sin verksamhet. Nästa enkät genomförs under våren 2025. Resultaten blir klara hösten 2025. Åtgärderna kommer återigen att utarbetas på basis av resultaten.

Det är viktigt att stärka det förebyggande hälsoarbetet och hälsa i vardagen bl.a. genom den generellt inriktade elev- och studerandevården och genom att stärka samarbetet på en grundnivå. För att erbjuda mentalvårdstjänster och rusmedelsförebyggande arbete med låg tröskel har elev- och studerandevårdspersonal utbildats i miniinterventioner bl.a. för att minska ångest. Staden har arbetat mot mobbning och trakasserier och skapat antimobbningsprogrammet 14 åtgärder. Antimobbningsprogrammet innehåller många konkreta åtgärder för att förbättra tryggheten i skolmiljön, öka elevernas välmåendefärdigheter och förbättra elevernas tillgång till hjälp för att bl.a. stoppa mobbning på sociala medier. Stöd för föräldrarollen och delaktighet ingår som viktiga delfaktorer i att öka välbefinnandet och de bör därför utvecklas på bred bas också inom det regionala samarbetet.

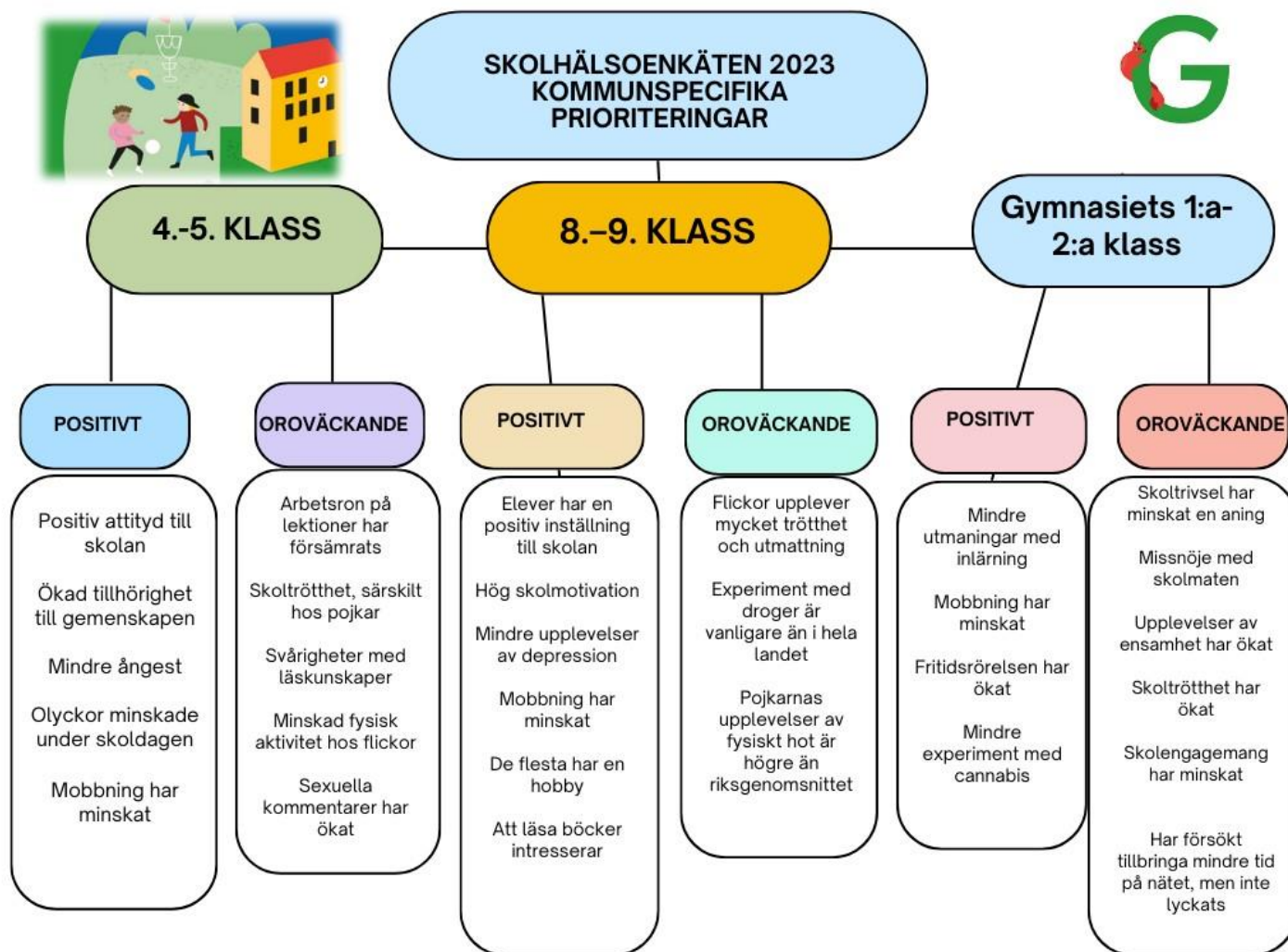

Bild 5. Kommunspecifika fokusområden i skolhälsoenkäten 2023.

6 Tyngdpunkter i välfärdsplanen för barn och ungdomar enligt fokusområden

I välfärdsplanen för barn och ungdomar fokuseras på åtgärder som främjar välfärd och hälsa. Det är viktigt att inse att de faktorer som påverkar barns och ungdomars livskvalitet kan ackumuleras över tid. De element som värnar om barns och ungdomars välbefinnande tar form i deras vardagsmiljöer: familjer, småbarnspedagogik, skolor och fritidsintressen. Trivsel och trygghet i miljön har en betydande inverkan på välbefinnandet. Genom samarbete kan vi säkerställa alla barns rätt till sund och balanserad uppväxt och stärka ansamlingen av positiva saker.

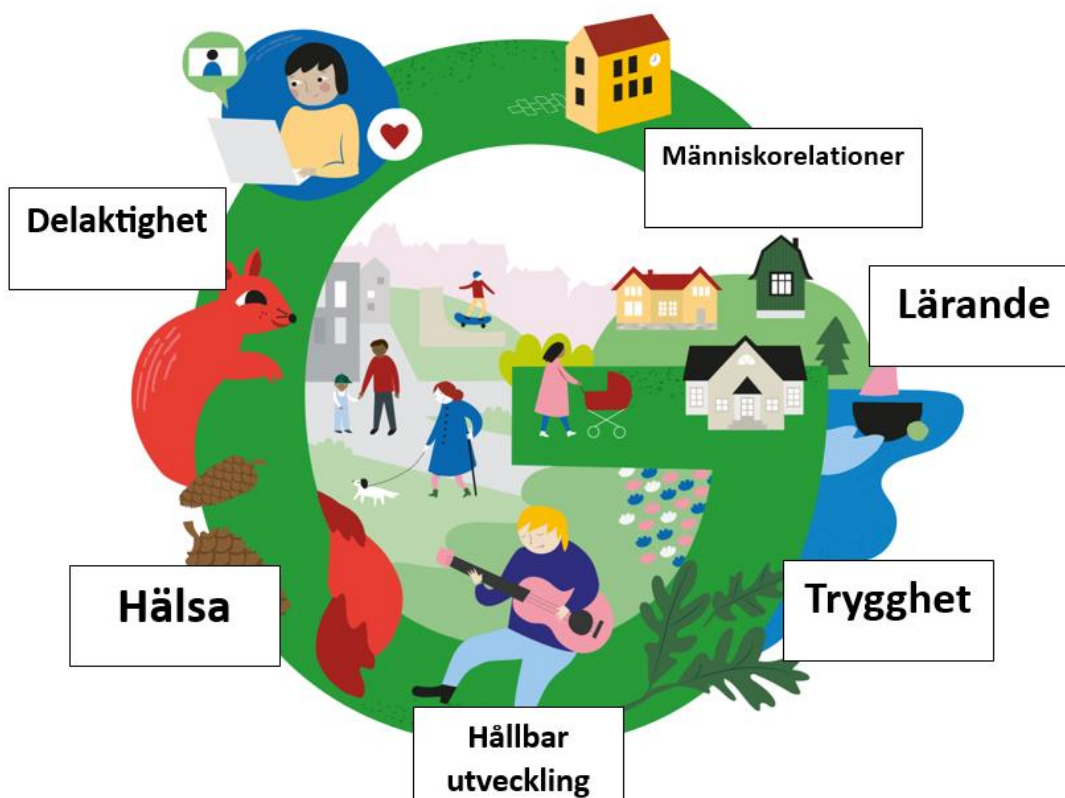

Bild 6: Fokusområdena i välfärdsplanen för barn och ungdomar 2024–2025

Målen och åtgärderna för barnens och ungdomarnas välbefinnande, hälsa och trygghet har strukturerats under sex fokusområden: människorelationer, lärande, trygghet, hälsa, hållbar utveckling och delaktighet. Fokusområdena bildar en kompakt helhet och delområdena har en gemensam effekt på barnens och ungdomarnas välbefinnande, hälsa och trygghet.

Stadens mål uppnås i samarbete mellan alla sektorer och enheter. Målen preciseras och konkretiseras i åtgärdsprogrammet. Åtgärdstabellen beskriver målen och de relaterade åtgärderna och konkreta handlingarna, ansvariga aktörerna och de indikatorer som vi använder för att följa upp måluppfyllelsen. Indikatorerna omfattar både statistiska uppgifter och barns och ungdomars erfarenheter. Till exempel skolhälsoenkäten genomförs vartannat år och FUNA-uppgiften genomförs årligen för elever i åk 3–9.

6.1 Människorelationer

Bild 7: Familj, Sketchify, Canva.com **Bild 8:** Vuxens hjälp och stöd, Sketchify, Canva.com

"Että saa tukea vanhemmilta, opeilta, sukulaiset, kummit, Sakke" ("Fokusgruppintervjuer 2023–2024, sv. Att få stöd från föräldrar, lärare, släktingar, faddrar, Sakke). Vi vill att varje barn och ungdom har möjlighet till människorelationer som stöder ett lyckligt liv och möter deras behov och önskemål. Barns och ungdomars välbefinnande påverkas avsevärt av deras människorelationer. Goda relationer med familjen, nära vuxna, kompisar och skolgemenskapen ger trygghet, stöd och möjliggör känslomässig utveckling. Positiva människorelationer är nyckeln till barns och ungdomars välbefinnande, och vuxna kan stödja dem genom att skapa en trygg miljö där de kan träna sin interaktionsförmåga och hantera utmaningar öppet.

Vänskapsförhållanden är också en väsentlig del av barns och ungdomars liv. Goda vänskapsförhållanden erbjuder kamratstöd, möjligheten att träna sociala färdigheter och skapar utrymme för glädje och lek. I skolmiljön kan positiva relationer med lärare och andra elever öka inlärningsmotivationen och skapa en trygg atmosfär.

6.2 Lärande

Bild 9: Lärande och kompetens, Sketchify, Canva.com.

"Minska telefonanvändning på rasterna och under lektionen." (Fokusgruppintervjuer 2023–2024). Vi vill att varje barn och ungdom har möjlighet till lärande, fortsatta studier och sysselsättning, och vi ser till att varje barn har en enhetlig lärandestig in i framtiden. Lärande och inkludering är centrala för barns och ungdomars välbefinnande. Varje barn och ungdom ska ha rätt till högkvalitativ utbildning och möjlighet att utvecklas efter sin egen förmåga. Varje barn har styrkor och färdigheter. Vuxnas uppgift är att hjälpa barnet att upptäcka dem. Den inkluderande undervisningsmiljön i Grankulla stöder elevers olika behov och styrkor och främjar en positiv inlärningsupplevelse för alla.

Inkludering i lärmiljön gynnar inte bara dem som behöver särskilt stöd utan berikar hela skolgemen- skapen och främjar förståelse och empati för olikhet. Detta kan i sin tur skapa en positiv stämning och därmed kan barn och ungdomar lära av varandra och växa tillsammans.

6.3 Hälsa

Bild 10: Hälsa, Sketchify, Canva.com

”Välkillä voisi olla aktivoivampaa tekemistä, esim. telineet ja muut liikuntavälineet.” (Fokusgruppinter- vjuer 2023–2024, sv. Det skulle finnas mer aktiva saker att göra under raster, t.ex. motionsställ- ningar och annan motionsutrustning). Barns och ungdomars hälsa och välbefinnande främjas på ett förebyggande och helhetsbetonat sätt. Tidigt ingripande och stöd spelar en nyckelroll i att främja barns och ungdomars välbefinnande. Barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa är centrala delfaktorer för deras helhetsmässiga välbefinnande. Motion, sund kost och tillräcklig vila är viktiga faktorer som påverkar barns och ungdomars fysiska kondition och hälsa. Vad gäller psykisk hälsa är hantering av känslor, förmågan att hantera stress och sociala relationer centrala. Det är viktigt att barn och ungdomar lär sig känna igen sina känslor och hantera dem på ett sunt sätt. Stödjande re- lationer, såsom nära kompisar och omtänksamma vuxna, kan skapa en trygg miljö där barn och ungdomar kan uttrycka sina känslor och få stöd i svåra situationer.

6.4 Trygghet

Bild 11: Ingripande mot mobbning, Sketchify, Canva.com

”Koulussa fyysisesti ja psyykkisesti turvallista. Opettajat ei tosin aina näe kiusaamista. Voisiko opettajia olla enemmän valvomassa?” (Fokusgruppintervjuer 2023–2024, sv. Fysiskt och psykiskt trygg i skolan. Men lärare ser inte alltid mobbning. Kan fler lärare övervaka?). Vi vill säkerställa att varje barn och ungdom har en trygg uppväxt- och studiemiljö och ingen lämnas ensam eller blir marginaliserad. I all verksamhet skapar vi en trygg miljö där man alltid ingriper i mobbning. En trygg skolmiljö är grunden för lärande och välbefinnande. En trygg och positiv skolmiljö främjar lärande, välbefinnande och uppväxt och därför är det viktigt att satsa på dem på alla utbildningsnivåer. Skol- byggnaden ska vara fysiskt säker och tillgänglig, och säkerhetsfrågor ska planeras och implemente-

ras noggrant. Trygghet består av såväl fysisk säkerhet som psykisk och social trygghet. Förebyggande av mobbning och ingripande i den är centrala för tryggheten i skolmiljön. I Grankulla ingriper vi alltid i mobbning och alla skolor genomför programmet 14 åtgärder för att stärka ingripande i mobbning och sexuella trakasserier. Gemenskapen i Grankulla spelar en viktig roll för att stärka barns och ungdomars känsla av trygghet. Vi vill att våra barn och ungdomar kan lita på att en vuxen alltid hjälper till om det behövs.

Trygghet på sociala medier är också starkt relaterad till fokusområdet trygghet. Upp till 50 procent av finländska ungdomar har blivit mobbade på sociala medier. Endast runt var fjärde ungdom berättar om trakasserier eller mobbning som de har upplevt för en vuxen som de litar på. I Grankulla strävar vi efter att förebygga och ingripa i mobbning och trakasserier på sociala medier med hjälp av tjänsten Someturva som används i båda skolorna i Grankulla. (Källa: Mannerheims Barnskyddsförbunds enkät om nätmobbning till unga 2021, endast på finska)

6.5 Delaktighet

Bild 12: Arbetsro i klassen, Sketchify, Canva.com

”Tulemme kuulluksi” (Fokusgruppintervjuer 2023–2024, sv. Vi blir hörda). Vi säkerställer att barnets rättigheter förverkligas i kommunen och barnens och ungdomarnas delaktighet i ett gott och lyckligt liv tryggas. Involverande metoder är centrala för att främja barns, ungdomars och familjers välbefinnande. De möjliggör utveckling av kundorienterade tjänster och säkerställer att olika befolkningsgrupper hörs och att deras behov beaktas vid tillhandahållandet av tjänster.

Delaktighet spelar en nyckelroll i främjande av barns och ungdomars välbefinnande. Involverande metoder gör det möjligt för barn, ungdomar och familjer att aktivt delta i planering och utveckling av tjänster, vilket förbättrar kvaliteten på tjänsterna och säkerställer att tjänsterna bättre möter deras behov.

Från och med hösten 2024 siktar vi på att stödja gruppbyggnad av vårdnadshavare redan från första årskurs genom att testa en ny modell för gruppbyggnad på vårdnadshavarmötet för vårdnadshavare till barn i första årskurs. Fokus ligger på att stärka samhörigheten, göra saker tillsammans och skapa en gemensam linje i frågor som rör små skolelevs liv. På vårdnadshavarmötet siktar vi särskilt på att stödja vårdnadshavare med invandrarbakgrund i att bli en del av vårdnadshavarnas gemenskap redan i början av skolvägen.

Att identifiera behov hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning och deras familjer och att rikta tjänster enligt behoven är särskilt viktigt. Med involverande metoder kan säkerställas att barn och ungdomar med funktionsnedsättning och deras familjer hörs och att deras särskilda behov beaktas i planeringen och tillhandahållandet av tjänster.

Mötesplatser för flerspråkiga och mångkulturella familjer är viktiga för att säkerställa delaktighet. På mötesplatserna kan stöd och tjänster erbjudas på olika språk och på ett kulturellt känsligt sätt, vilket förbättrar familjernas delaktighet och ökar deras möjligheter att använda de tjänster som erbjuds.

Organisationer spelar en betydande roll i främjande av barns och ungdomars välbefinnande genom att erbjuda mångsidiga stödtjänster och hobbymöjligheter samt genom förebyggande arbete och påverkansarbete. Organisationerna kompletterar den offentliga sektorns tjänster och tillför sin specialkompetens och sitt perspektiv för att främja välbefinnande.

6.6 Hållbar utveckling

Bild 13: Fred, Sketchify, Canva.com

"Ei rakenneta kaikkea täyteen, vaan jätetään tilaa luonnolle" (Fokusgruppintervjuer 2023–2024, sv. Vi ska inte bygga för tätt utan lämnar utrymme för naturen). Vi främjar varje barns och ungdoms möjlighet till en hållbar framtid. Attityd till naturen och de kunskaper och färdigheter som krävs för friluftsliv lär man sig ofta som barn och ung. Närnaturen stöder utvecklingen av en relation till naturen. Naturen borde vara nära hem, enheter inom småbarnspedagogik och skolor. Det är viktigt att inse betydelsen av mångfaldig natur som en del av barns och ungas vardag och välbefinnande. Vi ska stöda bildande av barns och ungdomars relation till naturen och deras rörelse i naturen. I Grankulla strävar vi efter att stärka kulturen av hopp och resiliens i klimatfrågor och till exempel socialt hållbara utvecklingsfrågor i arbetet med barn och ungdomar. Frågor behandlas enligt åldersnivån, som en del av barns och ungdomars vardag. Lösningsorientering och tro på framtiden styr alla diskussioner.

Att lära sig utomhus är en central del av fostran och utbildning. Dessutom förbättrar skolresor som görs till fots eller med cykel hälsan. Koncentrationsförmågan och ett positivt humör spelar en avgörande roll i lärandet.

Barn ska erbjudas möjligheter och vägledning för att vara i naturen, känna den, röra sig i den och lära sig om den. Grankulla stad strävar efter att svara på detta, särskilt med möjligheter till friluftsliv, samarbete och en modell för hållbarhetsfostran som planeras för skolor. Det är också ändamålsenligt att beakta dessa faktorer då man planerar stadsmiljön.

Naturen ger hälsovinster genom många olika faktorer och mekanismer, som bör främjas på bästa möjliga sätt i Grankulla.

7 Tjänster och verksamhet som främjar barns och ungdomars välbefinnande och förebygger problem

Tjänster och verksamhet som främjar barns och ungdomars välbefinnande utgör en viktig del av samhällets satsningar på barn och ungdomar. Syftet med tjänsterna och verksamheten är att säkerställa att barn och ungdomar kan växa upp som friska, trygga och delaktiga samhällsmedlemmar.

Tjänsterna och verksamheten bildar en helhet som stöder barns och ungdomars helhetsmässiga välbefinnande och uppväxt. Det är viktigt att tjänsterna är tillgängliga och erbjuds barn och ungdomar enligt deras behov, oavsett deras bakgrund eller livssituation

Bild 14: Hobbyn, Sketchify, Canva.com

7.1 Grankulla stads service och verksamhet

Bild 15: Grankulla stads service och verksamhet

Småbarnspedagogiken

Småbarnspedagogik är en del av det finländska utbildningssystemet och ett viktigt steg i barnets utveckling och lärande. Syftet med småbarnspedagogiken är att stödja förutsättningarna för barnets lärande, att främja livslångt lärande och verkställande av jämlikhet inom utbildning i enlighet med inkluderande principer. I principerna ingår lika rättigheter för alla barn, likabehandling, jämlikhet, icke-diskriminering, värdesättande av mångfald och social delaktighet och samhörighet.

I slutet av 2023 deltog 77 procent av barnen i åldern 0–6 år i kommunal småbarnspedagogik i Grankulla. Därtill deltog 129 barn i småbarnspedagogik med stöd av en servicesedel och 29 barn i privat småbarnspedagogik. Småbarnspedagogiken i Grankulla har således goda möjligheter att erbjuda förebyggande och tidigt stöd till majoriteten av barn under skolåldern och deras familjer.

I Grankulla används systematiskt metoden Föra barnen på tal[®] vars mål är att skapa en gemensam förståelse om barnets vardag med föräldrar, närstående och andra relevanta vuxna. Arbetet med metoden erbjuder stöd till barn och familjer i deras dagliga miljöer och hjälper yrkesverksamma att göra kundorienterat och individuellt arbete. Dessutom möjliggör arbetet att familjer kan tillsammans med de yrkesverksamma beakta och fundera på skyddsfaktorer samt förändringar i familjens vardag och hur man klarar dem. Målet är att nå alla familjer, särskilt de som har upplevt förändringar i sina liv. Detta förebygger anhopning av svårigheter och deras överföring till nästa generation. Föra barnen på tal-metoden består av Föra barnen på tal-samtal och vid behov Föra barnen på tal-rådslag.

Fostran, utbildning och välbefinnande är faktorer som stärker varandra och de bildar en grund för hållbar utveckling av individer och samhället. Fostran och utbildning ger kunskaper, färdigheter och möjligheter som förbättrar välbefinnandet och välbefinnande skapar gynnsamma och stabila förhållanden för en individs lärande.

Förskoleundervisningen

Bild 16: Lärande, Sketchify, Canva.com

Förskoleundervisning är en viktig period i ett barns liv. Förskoleundervisningen planeras och genomförs så att barn får möjlighet att bli entusiastiska, experimentera och lära sig nytt. Då barn leker och arbetar i olika lärmiljöer utvecklar de mångsidigt sina kunskaper och färdigheter. I förskoleundervisningen har barn möjligheter till mångsidig interaktion och att stärka sin sociala kompetens. I Grankulla satsar vi särskilt på samarbete mellan förskola och grundskola, och vi utvecklar kontinuerlig praxis kring inledande av förskolan och grundskolan. Inom förskoleundervisningen är syftet att öva inlärningsförmåga på ett lekfullt sätt, att stödja skolmognaden och framför allt att stärka kompisfärdigheter.

Den grundläggande utbildningen

Bild 17: Att göra tillsammans, Sketchify, Canva.com

Den grundläggande utbildningen är en väsentlig del av att främja barns och ungas välbefinnande. Dess uppdrag är att erbjuda elever möjlighet till mångsidig uppväxt, lärande och välbefinnande.

Den grundläggande utbildningen i Grankulla syftar till att påverka barns och ungdomars välbefinnande genom följande perspektiv:

1. **Tillgång till utbildning och jämlikheten:** Grundläggande utbildning erbjuder alla barn lika möjligheter till högkvalitativ utbildning, vilket främjar social rättvisa och jämlikhet i samhället.
2. **Sociala färdigheter och interaktion:** Skolmiljön ger barn och ungdomar möjligheten att utveckla sociala färdigheter och meningsfulla relationer samt att lära sig samarbeta, vilket också är viktigt för senare i livet.
3. **Kunskaper och färdigheter:** Skolorna erbjuder hälsofostran, motion och näringsrika skolmåltider, vilket hjälper eleverna att förstå vikten av hälsa och tillägna sig sunda levnadsvanor. Den grundläggande utbildningen ger elever en solid grund och mångsidig information om olika läroämnen samt förbereder dem för fortsatta studier, vardagsutmaningar och att möta förändringar.

4. **Trygg och uppmuntrande miljö:** Skolorna skapar en trygg miljö där barn och ungdomar kan växa, utveckla och få stöd av vuxna. Alla vuxna som arbetar i skolan, inklusive lärare och andra vuxna i skolan, samarbetar med hemmen och tar hand om elevernas välbefinnande och lärande och spelar en betydande roll som pålitliga och trygga vuxna som finns närvarande i barns och ungdomars vardag.
5. **Möjlighet att delta och påverka:** Elevens anknytning till skolan och delaktighet i skolans vardag är nyckeln till lärande och välbefinnande. Skolor ger möjligheten att delta i beslutsfattande i skolornas dagliga verksamhet, vilket ökar elevernas självkänsla och ansvarskänsla. En uppmuntrande atmosfär och möjlighet att påverka sina lärandemål stärker elevens anknytning till skolan och ökar motivationen.

Undervisningen i välmående startade först i högstadierna och från och med hösten 2023 får barn och unga i Grankulla undervisning i välmående under hela grundskolan. Undervisningen i välmående ger struktur och grunder för att systematiskt främja välbefinnande och förebygga marginalisering. Grankulla stad har som mål att erbjuda elever omedelbart stöd för uppväxt och lärande så snart behovet av stöd uppstår, vilket hjälper till att förhindra att problem fördjupas och säkerställer tryggheten av lärande och utveckling.

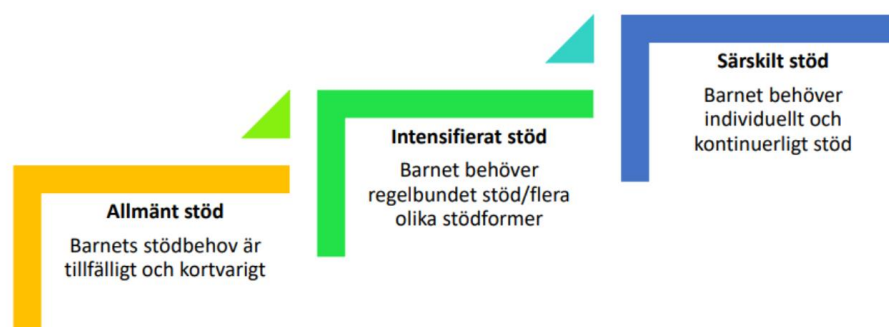
Målet är att skapa en skolgemenskap där varje elev upplever att de får stöd för sitt lärande och välbefinnande. Detta uppnås genom att förutse och förebygga problem genom att erbjuda tidigt stöd och främja välbefinnande. Tillit och öppenhet är nyckelfaktorer i att skapa en välmående gemenskap där alla känner att de hör till, att de blir hörda och att de är välkomna och accepterade.

[Stöd för barn och unga i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen](#)

Stöd till barnets uppväxt, lärande och välbefinnande anordnas som en del av småbarnspedagogikens och förskoleundervisningens verksamhet. Utgångspunkten för att ordna stöd är barnets styrkor och behov som ansluter sig till lärande och utveckling. Ändamålsenligt stöd i god tid och med rätt fokus bidrar till att barnen kan växa, lära sig och må bra. Stödet för växande, lärande och välbefinnande byggs upp enligt barnets individuella behov samt lösningar som ansluter till gemenskapen och lärmiljöerna.

Målet med stöd för elevens lärande och skolgång är att varje barn får upplevelser av framgång, gör framsteg i lärandet och känner att de hör till sin skolgemenskap.

I Grankulla får eleverna det stöd för lärande och skolgång de behöver i första hand i sin närmaste skola. Stöd för eleven planeras alltid i samarbete med barnet och vårdnadshavarna. I planeringen av stödet deltar vid behov förutom elevens egen lärare också andra skollärare och elevvårdspersonal.

Figur: Trestegsstöd

Stöd för emotionell kompetens och interaktionsförmåga samt undervisning i välmående

Välmåendefärdigheter, emotionell kompetens och interaktionsförmåga integreras i all verksamhet i Grankulla, såväl i småbarnspedagogiken som i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Gruppbildning, kompisfärdigheter och olika spel, lek och övningar som syftar till att stödja emotionell kompetens och interaktionsförmåga är en väsentlig del av verksamhet som stöder barns uppväxt och utveckling. Välmåendefärdigheter består av bl.a. emotionella färdigheter, interaktionsförmåga, social kompetens, förmågan att arbeta i grupp, förmågan att märka det positiva och styrkor. I småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen används verktyget Stigen för emotionella och sociala färdigheter samt materialet See the Good! I den grundläggande utbildningen får elever i varje årskurs konsekvent och målinriktad undervisning i välmåendefärdigheter för en veckotimme, enligt läroplanen för undervisning i välmående. I årskurserna 1–6 startade undervisning i välmåendefärdigheter hösten 2023. Undervisning i välmående omfattar nu årskurserna 1–9 i Grankulla. Lärarna har fått utbildning i att lära välmåendefärdigheter och utbildningen erbjuds fortfarande under kommande läsår. I undervisningen följs vår egen Må bra-läroplan för undervisning i välmående.

En enhetlig lärstig

Syftet med förskole- och nybörjarundervisningen i Grankulla stad är att bilda en enhetlig lärstig från förskola till grundläggande utbildning för att underlätta övergången till skolan. Verksamheten utgår från läroplaner och stöder barnets individuella utveckling och delaktighet. Samarbetet mellan förskole- och nybörjarundervisningen syftar till att vara systematiskt, planerat och definierat på basis av mål. Denna modell gör det möjligt att ge nödvändigt stöd i tid och att stärka barnets delaktighet. I samarbetet mellan småbarnspedagogiken, förskole- och nybörjarundervisningen kan barn i olika åldrar flexibelt delta i olika inlärningsgrupper och personalen ansvarar för att främja, planera och genomföra samarbetet tillsammans. För att genomföra samarbetet mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen har vi upprättat en gemensam årsklocka som uppdateras årligen på basis av erfarenheter från verksamheten.

Modellen för anknytning till skolan

Bild 18: Vänner, Sketchify, Canva.com

I Grankulla finns en modell för anknytning till skolan, som fokuserar på elevernas helhetsmässiga engagemang för lärande och skolgemenskapen. Målet med modellen är att öka elevernas välbefinnande och minska frånvaron. Modellen betonar elevernas känslomässiga anknytning, deltagande i skolverksamheten och betydelsen av gemenskapskänslan. Grankulla stads skolor satsar på att eleverna upplever att de är en del av en uppmuntrande och positiv lärmiljö där varje elev känner att de hör till och uppskattas. I skolor främjar man kontinuerlig gruppbyggnad och ingriper systematiskt i trakasserier och mobbningsfall. Närvaro stöds med pedagogiska medel, till exempel genom att öva emotionella färdigheter och interaktionsförmåga.

Ingripande i mobbing

Skolorna i Grankulla använder antimobbingsprogrammet 14 åtgärder. Programmet bygger på följande åtgärder:

- att förstärka gemenskapskänslan och verksamhetskulturen i skol- och läroanstaltsgemenskaper,
- att främja elevers och studerandes välbefinnande,
- att samla olika sätt att förebygga och hantera mobbing på ett ställe,
- att det finns enhetlig kommunikation på webbplatserna om stegen för att ingripa i mobbing och trakasserier.

Dessutom använder skolor till exempel Reilu-verksamhetsmodellen och Someturva-appen för att förebygga mobbing och ingripa i den. Småbarnspedagogiken gör upp sin egen plan för att förebygga mobbing. I Grankulla är syftet att säkerställa att det alltid finns tillräckligt många vuxna närvarande i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Med tillräckligt med personal är syftet att se till att mobbing uppmärksammas och att man alltid ingriper i den.

Digitalisering

Mediefostran är en väsentlig del av skolans läroplan och lärarna ger mångsidig fostran på olika lektioner och med hjälp av olika projekt. Även om mediefostran inte är ett separat ämne i högstadiet, integreras dess innehåll i omfattande inlärningskunskaper som undervisas i alla ämnen. Skolor kan också ibland bjuda in externa besökare för att diskutera mediefostran.

Eleverna lär sig säkert beteende på nätet och andra färdigheter i användning av digitala medier, vilket ingår i läroplanen. Eleverna får vägledning i frågor om dataskydd, vad de får och inte får dela och varför. Dessutom granskar vi frågorna i välmåendeundervisningen.

På skolan är användning av mobiltelefon begränsad och de används främst sällan i skolarbetet. I vissa ämnen används fortfarande traditionella fysiska böcker och alla uppgifter görs inte på dator. Reglering av skärmtid behandlas åtminstone på lektioner i hälsokunskap och eventuellt även i elevhandledning. Skolor har också övervägt möjligheten att fastställa mobilfria områden. Dessutom har elever kommit på nya sätt att reglera sin användning av mobiltelefon, till exempel genom olika lekfulla utmaningar.

Den digitala miljön erbjuder många möjligheter men ställer också utmaningar som ska beaktas i barnens och ungdomarnas omgivning. Allt yngre barn utsätts för störande bilder, texter, videor eller skadlig verksamhet på nätet. Personer med sexuellt intresse för barn (dvs. rovdjur online) agerar på sociala medier och i applikationer som barn använder. Barn och vuxna agerar på nätet utan regler eller tillsyn, vilket ökar risken för våld och övergrepp mot barn. Numera är internet en allt viktigare del av barns vardag och erbjuder många positiva, inspirerande och glädjande upplevelser. Det är viktigt att också de trevliga upplevelserna diskuteras med barn varje dag, precis som alla andra händelser under dagen. Då ämnet är en naturlig del av interaktionen mellan barn, ungdomar och vuxna i deras liv, vågar barnet sannolikt också berätta om de saker om internetanvändning som oroar hen.

En vuxens exempel spelar en central roll i undervisning om digitala säkerhetsfärdigheter. Vårdnadshavare och yrkesverksamma bör ha modet att öppet och ärligt behandla även de mest obehagliga företeelserna på nätet och vid behov ingripa i dem. Då ett barn vet att de vuxna runt omkring sig är medvetna om risker och företeelser på nätet, blir det lättare för barnet att berätta om sina bekymmer och möta utmaningar tillsammans med de vuxna.

Att stärka en aktiv livsstil och möjliggöra fritidssysselsättningar

Bild 19: Sport och motion, Sketchify, Canva.com

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet är ett projekt från utbildnings- och kulturministeriet. Målet är att öka barns och ungdomars välbefinnande. Syftet är att erbjuda alla barn och ungdomar trevliga och avgiftsfria fritidssysselsättningar i anslutning till skoldagen.

Granimodellen bygger på den riksomfattande Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Syftet med Granimodellen är att ge barn möjlighet att i samband med skoldagen ha en hobby som de tycker om och som är avgiftsfri.

Hobbyverksamhet för barn och unga betraktas som en viktig faktor för välmående, och därför ges verksamheten stöd på nationell nivå. Målet med Granimodellen är att också hitta de ungdomar som inte har någon hobby och försöka hitta en meningsfull fritidssysselsättning för dem med hjälp av ungdomsarbetare.

Ungdomstjänsterna

I Grankulla stads ungdomstjänster arbetar fem ungdomsarbetare. Av ungdomsarbetarna är två specialungdomsarbetare, två ungdomsledare och en uppsökande ungdomsarbetare. Ungdomstjänsterna erbjuder också praktikplatser för studenter inom branschen.

Öppet ungdomsarbete omfattar ungdomsgårdsarbete, uppsökande arbete, mobilt ungdomsarbete och smågruppsverksamhet. Ungdomar kan delta i verksamheten genom att komma till ungdomsgården som har öppet på vardagar kl. 15–20. Öppet ungdomsarbete når 50–150 ungdomar per dag.

Informations- och rådgivningstjänster för ungdomar och uppsökande ungdomsarbete utgör en väsentlig del av stadens ungdomstjänster. Omnia och Sveps är samarbetspartner i verkstadsverksamhet inom det uppsökande ungdomsarbetet.

Vägledningstjänster för ungdomar i huvudstadsregionen erbjuds på svenska av föreningen Luckan rf. Luckan Unginfo är en tjänst med låg tröskel som erbjuder tjänster både fysiskt på plats och online. UngInfo erbjuder ungdomar mellan 13 och 29 år gratis vägledning om studier, arbete, boende och fritid.

Omnia och Sveps erbjuder också stöd för ungdomar i att hitta en studie-, praktik- eller arbetsplats. På somrarna bedriver ungdomstjänsterna mobilt ungdomsarbete på platser som ungdomar föredrar. Sommaraktiviteter erbjuds också för ungdomar i samarbete med Grankulla medborgarinstitut.

Föreningen Luckan rf. erbjuder ungdomsrådgivning i huvudstadsregionen på svenska. Luckan Unginfo är en tjänst med låg tröskel som fungerar både på plats och på nätet. UngInfo erbjuder unga i åldern 13–29 år gratis vägledning om studier, arbete, boende och fritid.

Specialungdomsarbetets uppgift är att stödja ungdomar i olika livssituationer. I Grankulla arbetar specialungdomsarbetare i multiprofessionellt samarbete särskilt med skolor. Lägerverksamhet är en del av specialungdomsarbetet och den anpassas enligt ungdomars behov. Ungdomstjänsterna anordnar cirka fem läger varje år. Specialungdomsarbetare kan också delta i lägerskolor som anordnas av skolor.

Ungdomstjänsterna främjar ungdomslagets mål om ett aktivt medborgarskap genom delaktighetsarbete. En väsentlig del av arbetet är att stödja Grankulla stads ungdomsfullmäktiges verksamhet. Ungdomsfullmäktige väljs med två års mellanrum genom val. I delaktighetsarbetet samarbetar ungdomstjänsterna med skolor och stadens förvaltning. Målet är att göra dialog mellan beslutsfattare och ungdomar till en naturlig del av beslutsfattandet.

Skolungdomsarbete

I skolorna i Grankulla finns också skolungdomsarbetare som arbetar med ungdomar och erbjuder dem stöd, rådgivning och olika aktiviteter. De strävar efter att stödja ungdomars välbefinnande, sociala utveckling och lärande i skolmiljön. Skolungdomsarbetarna kan till exempel organisera jämlikhetsgrupper, erbjuda rådgivning och stöd i problematiska situationer, arrangera olika evenemang och aktiviteter samt främja en positiv atmosfär i skolan. Målet för en skolungdomsarbetare är att skapa en öppen och förtroendefull relation med eleverna för att hjälpa dem att hantera de utmaningar som uppstår i deras liv och att utveckla sig på ett helhetsbetonat sätt.

Bild 20: Grani rör på sig-dagen 2023

Bild 21: Grankulla simhall, Wibit-bana

Idrottstjänsterna

Betydelsen av sport och motion som en drivkraft bakom hälsa, välbefinnande och livskvalitet i alla åldersgrupper har ökat ytterligare. Studier visar att under livets gång finns ålders- och livsskeden samt målgrupper för fysisk aktivitet och idrott som är av särskilt stor betydelse och som bör ägnas särskild uppmärksamhet.

Staden ger goda möjligheter för motion och sport. Staden upprätthåller en mängd olika idrottsanläggningar och livlig idrottsföreningsverksamhet erbjuder tjänster för kommuninvånare från slalom till segling. Staden upprätthåller bl.a. utomhusplanerna, motionsslingan, simhallen, ishallen, centralidrottsplanen, bollhallen och rekreationsområdet i Esbo. Dessutom hyr staden ut den uppvärmda konstgräsplanen och slalombacken till lokala föreningar med långsiktiga avtal om användningsrätt.

Hobbyer erbjuder barn och ungdomar möjligheter att utveckla sina färdigheter, upptäcka sina styrkor och bygga positiva människorelationer. Ett brett och mångsidigt utbud av hobbyverksamhet utgör en viktig del av barns och ungdomars välbefinnande. Idrottsföreningar är viktiga aktörer i att främja barns och ungdomars välbefinnande på många sätt i Grankulla. Motion och idrott lär barn och ungdomar många värdefulla livsfärdigheter, såsom teamarbete, självdisciplin och ansvar. Idrottsföreningar är viktiga aktörer för att främja barns och ungdomars välbefinnande och hälsa genom att ge möjligheter till motion, sociala relationer och till att stärka självkänslan, stödja psykisk hälsa och lärande. Det är viktigt att uppmuntra barn och unga till sport och motion och stöda dem i att upptäcka ett sätt att röra på sig som de tycker om.

Bild 22: Granidagen 2023, fotograf: Frida Lönnroos

Kulturtjänsterna, konsinrättningar, den grundläggande undervisningen i konstämnen

Barnkultur innebär i Grankulla till mycket stor del evenemangsbaserad kulturproduktion, samt lokala kulturaktörers insatser inom t.ex. grundläggande konstundervisning. Stadens bibliotek innehar en framträdande roll som aktör inom barnkulturen, särskilt inom litteraturen, men också som producent av evenemang i stil med sagotimmar mm. och som allmänbildande kulturinstitution.

Olika kulturupplevelser erbjuds för barn och ungdomar. Kulturtjänsterna producerar tjänster både självständigt (t.ex. teaterföreställningar för dagis- och skolgrupper) och i samarbete med partner (t.ex. med Nationaloperan). Det finns för närvarande fyra inrättningar som ger grundläggande undervisning i konstämnen i Grankulla (Grankulla musikinstitut, Grankulla konstskola, Estrada och Helsingin tanssiopisto). Serviceutbudet är högklassigt och mångsidigt. Inrättningarna anordnar också sommarverksamhet för barn och ungdomar.

Kulturupplevelser ordnas och produceras på svenska i flera olika genrer också för barn med särskilda behov. Luckan (Luckan Barnkultur) erbjuder denna verksamhet i området, och staden stöder kultursatsningar också här.

Kulturtjänster för unga anordnas främst av ungdomstjänster både självständigt och i samarbete med andra städer i huvudstadsregionen (t.ex. bandverksamhet). Grankulla medborgarinstitut erbjuder olika hantverkskurser lokalt och aktörer i den tredje sektorn ordnar mångsidiga aktiviteter för sin del (t.ex. körsång).

Bild 23: Grankulla biblioteks barnavdelning

Bibliotekstjänsterna

Under 2023 lånades barn- och ungdomsböcker från Grankulla bibliotek cirka 125 000 gånger. Biblioteket gör tätt samarbete med familjer, rådgivningen, småbarnspedagogiken och skolorna för att stödja läskunnighet och läskultur. Barn och ungdomar uppmuntras till läsande och litteratur på olika sätt, från boktips till sagotimmar och tamburbibliotek i småbarnspedagogiken till temaevenemang. År 2023 deltog sammanlagt över 2 000 personer i bibliotekets olika evenemang som främjar läskunnighet och läsande. Förutom lån använder barn, ungdomar och familjer bibliotekets lokaler för att läsa, lära sig och träffa varandra.

I allt barnbiblioteksarbete tar man hänsyn till båda nationella språkgruppernas språkliga rättigheter och barnets rätt att läsa på sitt eget modersmål. Grankulla stads finsk- och svenskspråkiga samling är omfattande och genom samarbetet i huvudstadsregionen och webbtjänsten Lukulumo (sv. Polylino) kan även främmandespråkiga familjer få tillgång till ett brett utbud av material på sitt modersmål genom det lokala biblioteket.

7.2. Organisationer och församlingar som partner

Organisationer, föreningar och församlingar samarbetar med kommunen för att främja välbefinnande, hälsa och trygghet. Föreningarna har en bred kontaktyta med olika människor och erfarenhetskunskap om verksamhets sätt som fungerar. Dessutom har föreningarna viljan att samarbeta med olika aktörer utifrån kommuninvånarnas behov i syfte att främja barns, ungdomars och familjers välbefinnande och hälsa. Föreningarna har också viljan att samarbeta för att förebygga och åtgärda olika utmaningar.

I Grankulla har riktlinjerna för organisationssamarbete gjorts upp hösten 2023 i samarbete med organisationer och HyTe rf. I detta dokument har skapats en vision för och en gemensam syn på samarbete för att främja kommuninvånarnas välbefinnande och hälsa. De lokala föreningarna i Mannerheims barnskyddsförbund, 4H-föreningar, idrottsföreningar, patientföreningar, föräldraföreningar samt frivilligverksamhet och kamratstöd är kärnan i de lokala föreningarnas verksamhet.

Föreningar har en stark yrkeskompetens för att möta barns, ungdomars och familjers behov, samt för att hjälpa, bemöta och vägleda dem framåt. De kompletterar offentliga tjänster och spelar en nyckelroll i genomförandet av utvecklingsprojekt och tillför värdefull kompetens för att stödja barn och familjer. Föreningarna har erfarenhet och kompetens att samarbeta med olika aktörer för att främja barns, ungas och familjers välbefinnande och hälsa samt att förebygga och åtgärda olika utmaningar. Föreningar sammanför personer som är intresserade av en gemensam fråga och som vill agera och påverka frågan som de uppfattar som viktig.

7.3 Tjänster som välfärdsområdet anordnar

Ansvar för att ordna social- och hälsovården i Grankulla övergick till [Västra Nylands välfärdsområde](#) 1.1.2023.

Lagstadgade tjänster som ansluter sig till barns, ungdomars och familjers välbefinnande har samlats till familjecentrets servicehelhet. Familjecentret:

- följer upp, stöder och skyddar barns och ungdomars helhetsmässigt hälsa, välbefinnande och utveckling,
- stöder parförhållanden och föräldraskap, ger hjälp i hemmet och förebygger familjevåld och våld i nära relationer,
- stöder barns och ungdomars skolgång,
- ger vägledning och rådgivning samt både terapeutisk och rehabiliterande vård,
- gör omfattande nätverkssamarbete med aktörer som tillhandahåller tjänster till barnfamiljer samt
- främjar tjänster med låg tröskel och kamratverksamhet genom samarbete med öppna daghem och organisationer.

Familjecentret gör omfattande nätverkssamarbete med aktörer som tillhandahåller tjänster till barnfamiljer och bidrar till klientfokuserad samordning av kommunernas, organisationernas och församlingarnas tjänster och verksamhet. Verksamheten främjar tjänster med låg tröskel och kamratverksamhet genom samarbete med öppna daghem och organisationer.

Grankullas administrativa familjecenterverksamhet hör till området Grankulla-Alberga. Det närmaste fysiska familjecentret till Grankulla finns för närvarande i Esbo centrum på adressen Kamrersvägen 6, 02770 Esbo. De flesta tjänster som familjecentret erbjuder, såsom rådgivning, socialarbete och studerandevårdens stöd, finns i Grankulla.

Bild 24: Figur över velfärdsområdets tjänster för barn, ungdomar och familjer

Psykolog- och kuratorstjänster inom elev- och studerandevården

Med psykolog- och kuratorstjänster avses att elevhälsans psykolog och kurator ger stöd och handledning för studierna och skolgången, vilket främjar välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt samarbetet med de studerandes familjer och andra närstående. Dessutom stöder tjänsterna de studerandes inläring och välbefinnande och deras sociala och psykiska färdigheter. (7 § i lagen om elev- och studerandevård.)

Västra Nylands välfärdsområde ansvarar från och med 1.1.2023 för ordnandet av psykolog- och kuratorstjänster för studerande vid läroanstalter i Grankulla, oberoende av de studerandenas hemvist.

Välfärdsområdet är skyldigt att ordna psykolog- och kuratorstjänster för de studerande också när utbildningsanordnaren är en privat aktör eller staten, om inte utbildningsanordnaren beslutar att ordna tjänsterna helt eller delvis i egen regi och på egen bekostnad. Välfärdsområdet kan ge utbildningsanordnaren stöd för att ordna tjänsterna. (1 § och 9 § i lagen om elev- och studerandevård.)

Välfärdsområdet ska vid ordnande av elev- och studerandevård samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare till elever eller till minderåriga studerande, med annan elevhälso- och undervisningspersonal, med utbildningsanordnaren och med andra relevanta aktörer. (17 a § i hälso- och sjukvårdslag.)

Från och med 1.1.2022 ska det finnas högst 670 elever per kurator inom elevhälsan. Vid anordnande av psykologtjänster får det inte finnas fler än 780 elever per psykolog från och med 1.8.2023. (9 a § i lagen om elev- och studerandevård.)

Elev- och studerandevårdstjänster

Med elevvård avses hälsovård enligt 16 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och med studerandevård avses hälsovård enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen. Elev- och studerandevård bedrivs av en sjukskötare och en läkare.

Till elev- och studerandevården enligt hälso- och sjukvårdslagen hör:

- 1) att främja och följa upp välbefinnandet bland de studerande samt en sund och trygg studiemiljö på läroanstalten;
- 2) att främja och följa upp de studerandes sunda tillväxt och utveckling, välbefinnande och studieförmåga;
- 3) att i ett tidigt stadium identifiera den studerandes behov av stöd och vid behov hänvisa dem till fortsatta undersökningar eller fortsatt vård.

Dessutom hör till elevvården att stödja elevernas föräldrar och vårdnadshavare i fostringsarbetet. Till studerandevården hör också hälso- och sjukvården som ska ordnas som en enhetlig helhet.

Inom elev- och studerandevården samarbetar lärare, kuratorer och psykologer samt olika aktörer såsom läkare och familjer, både i den gemensamma och individuella studerandevården. I arbetet

betonas främjande av hälsa och tidigt ingripande, en sund och trygg lärmiljö samt sjukvård. Inom elev- och studerandevården ges elever eller studeranden information om tjänster inom social- och hälsovården, och de hänvisas vid behov att ansöka om dessa förmåner och tjänster.

Enligt den nationella rekommendationen om personaldimensionering inom elev- och studerandevården ska det finnas en skötare på heltid och året runt per 460 elever inom elevvården. Dessutom ska det finnas en skolläkare på heltid och året runt per 2 100 elever. (Institutet för hälsa och välfärd 2023.) Inom studerandevården förutsätts en heltidsanställd hälsovårdare per 570 studerande och en heltidsanställd läkare per 1 800 studerande på andra stadiet.

Tjänster för barn och unga med funktionsnedsättning

Det är mycket viktigt att information om personer med funktionsnedsättning tas med i all statistik och uppföljning som rör invånare. Personer med funktionsnedsättning, tillgänglighet och tillgång bör ingå i välfärdsberättelser och välfärdsplaner för alla åldersgrupper.

Alla tjänster som riktar sig till barn, ungdomar och barnfamiljer ska vara lika lämpliga för barn och ungdomar med funktionsnedsättning och deras familjer. Det är viktigt att familjer får öppen rådgivning om alla tjänster och stöd för föräldrarnas och syskonens ork. Dessutom är det viktigt att ta hänsyn till familjernas helhetsituation. Tjänsterna ska även ta hänsyn till familjer där föräldern har funktionsnedsättning. Vid planering och genomförande av tjänster för barn, ungdomar och familjer i Grankulla är syftet att säkerställa att redan verksamheten i sig tar hänsyn till olika personer. Grankulla stad följer kontinuerligt upp tillgängligheten av tjänster och tillgången till tjänster. Dessutom utvecklar staden kontinuerligt klarspråk i kommunikation. Förhandsbedömning av effekterna av kommunala beslut betonas i allt sådant beslutsfattande som rör personer i en svagare ställning. Därför spelar bedömningen av effekterna en viktig roll i planering och utveckling av tjänster för barn, ungdomar och familjer. Vi i Grankulla strävar efter att säkerställa att beslutsfattandet syftar till att främja jämlikhet, delaktighet och jämställdhet så brett som möjligt.

7.4. Arbete med kontaktytorna i Västra Nyland

Med en kontaktyta avses det funktionella sambandet mellan två eller flera organisationer. Kontaktytorna mellan kommuner och välfärdsområden utgörs av funktioner och uppgiftshelheter som omfattas av kommunens eller välfärdsområdets organiseringsansvar. De kan genomföras kundorienterat endast genom samarbete mellan kommunen och välfärdsområdet. (Kommunförbundet.)

Att stödja barns och ungdomars välbefinnande kräver koordinerad ledning och ett tätt samarbete mellan olika aktörer. Det är väsentligt att utveckla gemensamma kundorienterade verksamhetsmodeller i samarbete med Västra Nylands välfärdsområde. Av de tjänster som övergick till välfärdsområdet är de centrala elev- och studerandevård, familjecenterverksamhet, socialvård för barnfamiljer, service för personer med funktionsnedsättning samt missbruks- och mentalvårdstjänster. I det k Om ordnande av samarbete mellan olika myndigheter samt sammanslutningar och anstalter som producerar tjänster för barn och ungdomar

8 Om organiseringen av samarbete mellan olika myndigheter samt samhällen som tillhandahåller tjänster för barn och ungdomar

En viktig del i den kommunala välfärdsplanen för barn och ungdomar är att beskriva hur samarbetet organiseras mellan olika aktörer under planperioden. Beskrivningen handlar om hur kommunen avser att främja och ordna samarbete mellan olika myndigheter, såsom småbarnspedagogiken, skolorna, välfärdsområdet, tredje sektorn och andra aktörer i kommunen.

Åldersspecifika välfärdsärenden behandlas i HYTE-styrgruppen som består av representanter för stadens olika verksamhets- och resultatområden, en representant för välfärdsområdet och en representant för organisationer. En expert på ett särskilt aktuellt tema besöker gruppen varje månad och listan över inbjudna experter specificeras alltid efter behov.

Välfärdsarbete för barn och ungdomar bedrivs också i studerandevårdens styrgrupp som består av representanter för skolor och förskolor, representanter för välfärdsområdet samt representanter för skolornas föräldraföreningar. I denna multiprofessionella grupp diskuteras till exempel resultaten av skolhälsoenkäten omfattande. Dessutom är till exempel Nuorisotiimi och Grodgruppen viktiga åldersspecifika välfärdsgrupper. Ungdomsfullmäktige har en betydelsefull roll i att främja barns och ungdomars välbefinnande och hälsa.

Ett värdefullt projekt mellan Grankulla stad och till exempel idrottsföreningar var projektet Välbefinnande i idrott för barn och unga som avslutades i slutet av 2023. Grankulla stad deltar i MIELI rf:s projekt Välbefinnande i kommunen. Staden har också tidigare samarbetat med MIELI rf, i samband med Granimodellen. Den olympiska kommitténs stjärnföreningar blev intresserade av pilotprojektet. Därför var inledandet av samarbete inom ramen för projektet naturligt. Idrottsföreningar är centrala aktörer i att främja barns och ungdomars välbefinnande i Grankulla. Staden har en stark vilja att förbättra smidigheten och genomslaget av samarbetet med den tredje sektorn.

Många olika samarbetsgrupper bildas också i Grankulla för att stödja tema- och fenomenbaserad utveckling. Under 2024 har aktuella ämnen varit de oroväckande resultaten av skolhälsoenkäten, stadens breda stöd till familjer i deras fostringsuppgift, språk- och kulturmedveten fostran och undervisning samt till exempel utvecklingen av stöd för fostran och lärande i både staden och hela Finland.

Målet är i Grankulla att alla barn och unga ska få det stöd och den service de behöver på ett samordnat och effektivt sätt. Grankulla stad strävar också efter att främja barn- och ungdomsinriktade tjänster, där barn och ungdomar blir hörda och deras behov uppmärksammas.

I det kundorienterade arbetssättet betonas gemensamt systematiskt arbete.

9 Uppföljning och rapportering

Ansvar för att målen i välfärdsplanen för barn och ungdomar uppnås ligger på alla aktörer. Grankulla stads styrgrupp för främjande av välfärd och hälsa (HYTE) samt stadens ledningsgrupp ansvarar för att följa upp planens mål och åtgärder. Stadens välfärdsgrupp (främjande av välfärd och

hälsa) följer upp och dokumenterar årligen genomförandet av åtgärder i den åldersspecifika välfärdsplanen för barn och ungdomar och rapporterar dem till stadens ledningsgrupp. Framstegen i planens mål redovisas årligen till välfärdsutskottet, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige som en del av bokslutet och den årliga välfärdsrapporten.

Genomförandet av planen redovisas också alltid till stadsfullmäktige i slutet av fullmäktigeperioden, som en del av kommunens omfattande välfärdsberättelse. Den omfattande välfärdsberättelsen upprättas en gång per fullmäktigeperiod, alltid i slutet av fullmäktigeperioden.

Målen och åtgärderna i välfärdsplanen för barn och ungdomar har också jämförts med den åldersspecifika välfärdsplanen för barn och ungdomar av Västra Nylands välfärdsområde, som godkändes av välfärdsområdesfullmäktige 13.2.2024 som en del av välfärdsområdets egen välfärdsplan. Välfärdsområdet väljer tyngdpunkter för sin regionala välfärdsplan. Välfärdsområdet och staden söker tillsammans lösningar på tyngdpunkterna för att främja barns, ungdomars och barnfamiljers välbefinnande i Grankulla. De kommunala och regionala välfärdsplanerna för barn och ungdomar innebär således alltid en samordning av mål och åtgärder. Staden främjar barns och ungdomars välbefinnande och hälsa tillsammans med välfärdsområdet.

10 Beskrivning av arbetsgrupper

Välfärdsplanen för barn och ungdomar 2024–2025 har utarbetats i resultatområdesspecifika arbetsgrupper. I arbetsgrupperna har fokus legat på främjande av välbefinnande och hälsa. Mål, åtgärder och indikatorer har preciserats genom expertintervjuer. Våren 2024 hölls en aftonskola för att specificera målen och åtgärderna i välfärdsplanen för barn och ungdomar. Till aftonskolan bjöds ett brett urval av politiska beslutsfattare samt representanter för organisationer och påverkansorgan. Välfärdsplanen för barn och ungdomar 2024–2025 färdigställdes med hjälp av en gemensam aftonskola i verkstadsstil, där deltagarnas perspektiv och konkreta åtgärdsförslag till stor del beaktades i Grankulla stads välfärdsplan för barn och ungdomar 2024–2025.

11 Källor

- Expertintervjuer och arbetsgrupper 2023–2024
- Fokusgruppsintervjuer med barn och ungdomar 2023–2024
- Program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025
- Program för integrationsfrämjande 2024–2025 (uppdatering)
- Välfärdsplan 2022–2025
- Välfärdsberättelse 2018–2021
- Skolhälsoenkät 2023
- Välfärdsplan för barn och ungdomar 2024–2025, aftonskola 4.4.2024

Bilaga 1 Tabell över mål och åtgärder i välfärdsplanen för barn och ungdomar

LÄRANDE		
Strategi: Med fokus på invånarna – "Alla med"		
1. Mål: En enhetlig lärtig in i framtiden: Varje barn och ungdom har möjlighet till lärande, fortsatta studier och sysselsättning.		
Åtgärd	Handlingar	Deltagare
1.1 Vi ökar barnens närvaro i skolan och anknäytning till skolan.	<p>Frånvaromodellen för anknäytning till skolan</p> <p>Barnens närvaro följs upp på elev-, skol- och kommun-nivå. Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen följer också upp frånvaro och diskuterar dem vid behov med vårdnadshavare.</p> <p>Fokus ligger på förebyggande verksamhet och trevliga saker att göra efter skoldagen (Granimodellen och eftermiddagsverksamhet)</p> <p>Implementering av kvalitativa och rättidiga verksamhetsmodeller för tidigt stöd såsom starkt allmänt stöd på skolorna</p> <p>Starkt stöd till elever som har mycket frånvaro, t.ex. Portverksamheten</p> <p>Vi tar hinder mot fritidsaktiviteter bort och inser betydelsen av hobbyverksamhet i gruppbyggnad och delaktighet.</p>	<p>Bildningssektorn</p> <p>Vårdnadshavare</p>
1.2 Med hjälp av mångsidiga lärmiljöer säkerställer vi att alla har möjlighet till lärande och välbefinnande och därmed främjar vi likvärdighet och jämlikhet.	<p>Vi identifierar olika lärostilar och bygger upp lärmiljöer som stöder alla elever.</p> <p>Resurser riktas till behövt stöd i rätt tid, med beaktande av barnens rätt till delaktighet och yttrande.</p> <p>Vi stärker allmänt stöd.</p> <p>Vi gör upp en svenskspråkig integrationsstig.</p> <p>Vi bygger en skoldag som stöder välbefinnandet. Vi erbjuder fritidssysselsättningar i anslutning till skoldagen (Granimodellen).</p>	<p>Bildningssektorn</p> <p>Allmänna förvaltningen</p>
1.3 Med individuellt och behovsbaserat stöd erbjuder vi alla möjlighet till tillväxt, lärande och sysselsättning.	<p>Särskild uppmärksamhet ägnas åt att barn, ungdomar och familjer blir bemött individuellt i vardagen.</p> <p>Vi förstärker verksamhetskulturen med fokus på bemötande genom att öka kompetensen i bemötande hos de yrkespersoner som arbetar med barn och ungdomar.</p> <p>I småbarnspedagogiken och skolor minskar vi skillnader i välbefinnande och inläring mellan de barn och ungdomar som talar finska eller svenska som modersmål och de som talar något annat språk som modersmål.</p> <p>Vi säkerställer en resurs inom småbarnspedagogiken och undervisningen för målinriktad utveckling av kunnsande och färdigheter i integrationsspråket hos barn och unga med främmande språk som modersmål samt en resultatuppföljning av detta.</p>	<p>Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, organisationer och föreningar.</p>

	<p>Vi utvecklar och bedömer den språk- och kulturmedvetna lärmiljön kontinuerligt.</p> <p>Vi upprättar en uppföljningsmodell för att säkra en studieplats för fortsatta studier för alla ungdomar som bor i Grankulla.</p>	
--	--	--

TRYGGHET

Strategi: Med fokus på invånarna – "Alla med"

2. Mål: Helhetsbetonat välbefinnande. Varje barn och ungdom har en trygg uppväxt- och studiemiljö och ingen lämnas ensam eller blir marginaliserad.

Åtgärder	Handlingar	Deltagare
2.1 Vi för riskfaktorer som utmanar tryggheten systematiskt på tal i barnens och ungdomarnas uppväxtmiljöer och vi ingriper i riskfaktorerna.	<p>Vi stärker samarbetet mellan ungdomsarbetet och skolan, och vi förbättrar identifieringen av barn och unga som riskerar att bli marginaliserad.</p> <p>Vi ser till att det finns tillräckligt många vuxna i skolorna och vi försöker hålla klasstorleken måttlig.</p> <p>Vi satsar på att skapa en öppen och förtrolig atmosfär när vi arbetar med barn och ungdomar.</p>	Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.
2.2 Vi stärker tryggheten i barnens och ungdomarnas livsmiljöer.	<p>Personalen har tillräcklig sakkunskap om förebyggande rusmedelsarbete (samarbete med EHYT rf).</p> <p>Vi genomför en enkät för barn och ungdomar om otrygga situationer och platser.</p> <p>Vi skapar trygga, trivsamma och tillgängliga idrottsanläggningar och mötesplatser, som kan användas med låg tröskel.</p> <p>Vi ser till att planer för att skydda barn och ungdomar från våld, mobbning och trakasserier är en del av inskolningen för alla som arbetar med barn och ungdomar (inklusive skolresor, trafiksäkerheten).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolor: 14 åtgärder • I småbarnspedagogik: Handlungsplan för att förebygga och ingripa i mobbning 	Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.
2.3 Med digitaliseringen har det uppstått nya riskfaktorer som utmanar tryggheten i barns och ungdomars uppväxtmiljöer. Vi hanterar riskerna tillsammans med barn och ungdomar systematiskt och ingriper aktivt i riskerna för att förstå och lösa de utmaningar som den digitala miljön medför.	<p>Vi stärker kritisk mediekunskap och granskar också kritiskt användningen av digitala enheter som en del av undervisningen.</p> <p>Vi fäster särskild uppmärksamhet vid negativa följder av digitala fenomen (mobbning i sociala medier, digitalt beroende, ångest av sociala medier).</p> <p>Samarbete med Ehyt rf kring digikunskaper</p>	Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.

HÄLSA

Strategi: Med fokus på invånarna – "Alla med"

3. Mål: Hälsa- och välfärdsfrämjandet. Barnens och ungdomarnas hälsa främjas i förebyggande syfte.

Åtgärder	Handlingar	Deltagare
3.1 Vi förbättrar barnens och ungdomarnas sunda levnadsvanor i samarbete med hemmen och olika förvaltningar kontinuerligt.	<p>Skola i rörelse-programmet och en skol- och dagisgård som uppmuntrar till rörelse.</p> <p>Vi utvecklar måltiderna vid enheter för småbarnspedagogik och läroanstalter på ett sätt som stöder det övergripande välbefinnandet. Vi granskar möjligheten att förlänga måltiderna.</p> <p>Vi bygger likvärdiga möjligheter till meningsfull fritid och meningsfulla fritidssysselsättningar (Granimodellen, utlåning av utrustning under skolraster).</p> <p>Vi stärker hänvisning av barn och ungdomar som hör till riskgrupper till fritidsaktiviteter.</p> <p>I Grankulla är syftet att öka andelen gång och cykling på resor inom kommunen, t.ex. genom att öka antalet cykelställningar.</p> <p>Move-resultat används i skolornas generellt inriktade välfärdsarbete.</p> <p>Vi ser till att barn och ungdomar använder internet i en trygg miljö som skyddar dem från skadligt innehåll och hot.</p>	<p>Bildningssektorn Kostservicen</p> <p>i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>
3.2 Barn och ungdomar får behövligt stöd för vardagshantering och självreglering i sina uppväxt- och lärmiljöer.	<p>Verktöget Stigen för emotionella och sociala färdigheter.</p> <p>Antimobbningsprogrammet i skolorna och småbarnspedagogiken. Dessutom utvidgar vi antimobbningsarbetet till idrottsföreningar.</p> <p>Vi satsar på att barn och unga hittar olika alternativa samtalskanaler med låg tröskel (t.ex. Sekasin-chatten, Apuu-chatten, Årligt talat-chatten och Våga fråga-ungdomsportalen).</p> <p>Vi uppmuntrar barn och ungdomar såväl som familjer till hälsosam skärmtid och en digital balans.</p> <p>Vi upplyser föräldrar, barn och ungdomar om hur skärmtid påverkar koncentration, inlärning och välbefinnande.</p>	<p>Bildningssektorn</p> <p>i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>
3.3 Vi stärker mentalt välbefinnande hos barn och ungdomar och vi säkerställer elevvårdstjänster som möter allas behov.	<p>Undervisning i välmående (verktyg för att främja eget välbefinnande) i den grundläggande utbildningen.</p> <p>Undervisning i färdigheter i psykiskt välbefinnande i gymnasiet</p>	<p>Bildningssektorn</p> <p>i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>

	<p>Utbildning för lärare i färdigheter i psykiskt välbefinnande.</p> <p>Vi kommer att fortsätta utveckla samarbetet med välfärdsområdet för att erbjuda elev- och studerandevården.</p>	
--	---	--

DELAKTIGHET

Strategi: Med fokus på invånarna – "Alla med"

4. Mål: Öppen Grani, barnets rättigheter förverkligas i kommunen och barnens och ungdomarnas delaktighet i ett gott och lyckligt liv tryggas.

Åtgärder	Handlingar	Deltagare
<p>4.1 Vi förbättrar möjligheterna för barn och ungdomar att delta i planering och utveckling av tjänster och verksamhet.</p>	<p>Vi utnyttjar mötesplatser såsom ungdomsgården, familjekaféer, öppen familjeverksamhet, biblioteket, medborgarinstitutet, simhallen, kulturella föreställningar och matcher.</p> <p>Delaktigheten av barn, ungdomar och deras familjer ökas; delaktigheten av elever och föräldrarådet i planeringen av verksamheten ökas.</p> <p>Vi beaktar barns och ungdomars synpunkter i beslutsfattande som rör dem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi skapar en anonym feedbackkanal för barn och ungdomar. <p>Vi stärker förhandsbedömning av effekterna av kommunala beslut, särskilt vid beredning av beslut som rör barn och ungdomar.</p>	<p>Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>
<p>4.2 Ungdomar som bor i Grankulla har möjlighet att experimentera med verksamhet på eget initiativ.</p>	<p>Grankullabornas delaktighet i stadens beslutsfattande, utveckling av områden och service bl.a. genom invånarevenemang, -enkäter och partnerskapsträffar</p> <p>En separat medborgarbudget för unga</p> <p>Barns och ungdomars påverkansorgan på skolorna (elevparlament)</p> <p>Vi ökar delaktigheten av elever och föräldrarådet i planeringen av verksamheten.</p> <p>Vi ombedömer ungdomsfullmäktiges verksamhet.</p>	<p>Allmänna förvaltningen</p> <p>Bildningssektorn</p>

MÄNNISKORELATIONER:

Strategi: Med fokus på invånarna – "Alla med"

5. Helhetsbetonat välbefinnande – varje barn och ungdom har möjlighet till människorelationer som stöder ett lyckligt liv och möter deras behov och önskemål.

Åtgärder	Handlingar	Deltagare
<p>5.1 Vi främjar emotionella och kommunikativa färdigheter och stärker gemenskapskänslan.</p>	<p>Undervisning i välmående</p> <p>Vi främjar gemenskapskänslan över generationerna (seniorer i skolan-verksamheten).</p> <p>Vi stärker barnens och ungdomarnas emotionella och kommunikativa färdigheter systematiskt och planerligt i deras uppväxtmiljöer. Verksamhetsmodeller i strukturerna för emotionella och kommunikativa färdigheter och kamratstödet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huomaa hyvä! --materialet • Positiv pedagogik <p>Språkkompisar i småbarnspedagogiken stöder gruppbildning och delaktigheten av flerspråkiga barn.</p> <p>Vi stärker gruppbildning ännu mer och ängar uppmärksamhet åt den särskilt i början av skolstigen.</p> <p>Vi identifierar skadlig användning av mobiltelefonen i alla skolor och arbetar tillsammans för att skapa en inställning som stöder begränsningar av användningen av mobiltelefonen under skoldagen i alla skolstadier.</p>	<p>Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>
<p>5.2 Vi bygger omfattande stöd för de olika stadierna av föräldraskap med hjälp av evidensbaserade verksamhetsmodeller och kamratstöd.</p>	<p>Föräldrastöd med evidensbaserade verksamhetsmodeller:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öppen familjeverksamhet 2. Organisationernas och församlingarnas grupper <p>Särskild uppmärksamhet ägnas åt stöd för föräldraskap och åt familjer i utmanande livssituationer.</p> <p>Vi utvecklar föräldrastöd i övergångsfaser, vid övergång till åk 1 och 7.</p> <p>Vi stärker gruppbildning av familjer i början av läsåret och stöder vårdnadshavare i att komma överens om gemensamma regler och verksamhetsätt.</p>	<p>Bildningssektorn i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>

HÅLLBAR UTVECKLING

Strategi: En trygg, grönskande och fotgängarvänlig stad – ”Grankulla är resurssmart”

6. Mål: Framtiden skapas nu. Vi främjar varje barns och ungdoms möjlighet till en hållbar framtid.

Åtgärder	Handlingar	Deltagare
<p>6.1 Vi skapar gröna och hållbara lekplatser och lärmiljöer som erbjuder barn och ungdomar möjlighet att vistas, leka och lära sig i naturen.</p>	<p>Mål för hållbar utveckling är en del av både småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi stärker barns och ungdomars delaktighet, till exempel vid utbud av vegetarisk mat. • Vi diskuterar frågor om hållbar utveckling med barn och ungdomar enligt åldersnivån. • Vi inkluderar till exempel återvinning som en naturlig del av verksamheten. <p>Vi använder naturen som lärmiljö och ser till att barn och ungdomar, rörelsehindrade och invandrare har likvärdiga rekreativsmöjligheter i naturen.</p> <p>Vi använder oss av Kierrätyskeskus och Haltias material i hållbarhetsfostran och -undervisning.</p>	<p>Miljöenheten</p> <p>Samhällstekniken</p> <p>Bildningssektorn</p> <p>i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>
<p>6.2 Vi främjar rättvisa och jämlikhet på alla nivåer i samhället.</p>	<p>Vi ägnar särskild uppmärksamhet åt flerspråkiga barns och ungdomars språkinläring och anknytning till skolan.</p> <p>Vi stärker hopp och resiliens som en del av hållbarhetsfostran.</p> <p>Vi skapar lokaler och evenemang som respekterar identiteten och inkluderingen av personer med olika kulturer och bakgrunder. Dessutom möjliggör vi för olika språkgrupper att göra saker tillsammans naturligt.</p> <p>Vi erbjuder flerspråkiga och mångkulturella tjänster och resurser som stöder barns och ungdomars språkliga och kulturella utveckling. (Flerspråkig kommunikation, vi erbjuder barn och ungdomar böcker på deras modersmål)</p> <p>Tamburbiblioteksverksamhet i småbarnspedagogiken, vi introducerar bibliotekstjänster till skolor – och vi beaktar flerspråkigt material i båda.</p> <p>Vi säkerställer funktionella undervisningsarrangemang och stärker personalens mångkulturella kompetens.</p>	<p>Bildningssektorn</p> <p>i samarbete med välfärdsområdet, församlingar, organisationer och föreningar.</p>